

A

Opole
OPOLSKI FESTIWAL
FOTOGRAFII
2023

H

ECHA
30.09 – 15.12
2023

C

F

13
OPOLSKI FESTIWAL
FOTOGRAFII
2023

Krystian Bielatowicz
Michał Szalast
Mikołaj Nowacki
Tomasz Mielech
Marcin Kuran
Leszek Górski
Maciej Bernaś
Dorota Raczyńska
Karolina Wojtas
Paulina Byczek i Klaudia Kopczyńska
Katarzyna Łoś „Pokaż się”
Szkoła Filmowa w Łodzi
Wydział Sztuki Uniwersytetu Opolskiego
Fotoklub Opole
Fujifilm Moment Street Photo Awards 2022

Projekt graficzny identyfikacji 13. Opolskiego Festiwalu Fotografii:
Barbara Zabawa – studentka Wydziału Sztuki UO

Fotografia na okładce: Dominik Tarabański

Kuratorzy festiwalu:
Marek Szyryk, Sławoj Dubiel, Michał Grocholski, Sławomir Mielnik

Druk: Zakład Poligraficzny SINDRUK

Organizator

Współfinansowanie

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
Województwa Opolskiego

OPOLE

Patronat honorowy

MARSZAŁEK
Województwa Opolskiego
Andrzej Buła

Prezydent Miasta Opola
Arkadiusz Wiśniewski

ECHA MAREK SZYRYK

Echo w fotografii, jak i w życiu, jest zjawiskiem intrygującym, nadającym fotografii głębszy sens i wyzwajającym potencjał nieoczywistych znaczeń. Może symbolizować zarówno ciągłość, cykl życia jak i zmianę. Zdjęcia mają zdolność wzbudzania silnych uczuć, ożywiania dawnych chwil, które zdają się wracać do nas jak echa z przeszłości. To niemal zawsze zaproszenie do artystycznej i emocjonalnej podróży, do kontemplacji i odkrywania dzięki niej – nowych aspektów rzeczywistości. Tak jak dźwiękowe echo powraca do nas z niezwykłą mocą, tak i echo w fotografii jest w stanie przywrócić nam wspomnienia, uchwycić piękno powtarzalności i prowokować głębsze przemyślenia. Na tym polega magia fotografii – jednym naciśnięciem spustu migawki zarejestrować można rzeczywistość, ale i wydobyć z niej echa, które pozostają z nami na zawsze.

Wystawa zbiorowa **#NOW** przygotowana z okazji 30-lecia Katedry Fotografii Szkoły Filmowej w Łodzi jest subiektywnym wyborem kuratorów Pawła Bownika i Witka Orskiego. Wyselekcjonowane studenckie prace pokazują najbardziej interesujące zjawiska i kierunki w obrębie obrazowania fotograficznego oraz wyrastających z fotografii praktyk multimedialnych. Włączenie Katedry Fotografii do Wydziału Operatorskiego przyniosło studentom rozszerzoną możliwość kreacji, w której w unikalny sposób przenikają się światy obrazu nieruchomego i ruchomego.

Behind the mask – projekt Krystiana Bielatowicza zaczyna się w Peru, potem pojawia się Meksyk i Gwatemala. To miejsca, w których człowiek ma szansę spotkać boskość, mistycyzm i szamanizm. Dla autora to zetknięcie się z egzotyczną tradycją, religią i wierzeniami jest unikalnym doświadczeniem pozwalającym na rozpoznanie pięknieć w stereotypowym pojmowaniu rzeczywistości. Te fotografie dowodzą, że świat duchowy jest wspólny wszystkim ludziom, niezależnie od miejsca zamieszkania. Odkrywają dla nas ważność Ziemi jako prastarej wspólnoty istotniejszej niż doczesna nietrwałość świata.

Michał Szalast w cyklu **Albinosi** wprowadza nas w tradycję fotografii humanistycznej, łącząc ją z elementami współczesnego subiektywnego dokumentu. Autor nawiązał kontakty z albinosami z tanzańskiej wyspy Ukerewe na Jeziorze Wiktorii, dzięki czemu mógł swobodnie fotografować ich w domach, w pracy, podczas zabaw dzieci.

Ten cykl uświadamia nam dramat ludzi, którzy z powodu swej fizycznej odmienności są wykluczani ze społeczności, a czasem nawet realnie unicestwiani. Vladimir Birgus, kurator wystawy, zauważa, że to opowieść o ciemności, którą bohaterowie fotografii oswoiili i o świetle, za którym tęsknią.

Odra Mikołaja Nowackiego znacząco łączy Opolan i autora. Ten fotograficzny projekt to opowieść o tytułowej Odrze i ludziach z tą rzeką związanych. Fotografowane przez autora miejsca wybierane są intuicyjnie. W tym osobistym projekcie zobaczymy nie tylko lokalną naturę, charakterystyczne barki, ale przede wszystkim bliskość rzeki i ludzi. To oni właśnie szczególnie interesują autora, który, badając świat zmysłem wzroku, wspomaga go aparatem fotograficznym, by przekazać swoje najgłębsze emocje.

Laureatka konkursu *Pokaż się* – Katarzyna Łoś prezentuje **Krok w przód, krok w tył**. Projekt opowiada o codzienności mieszkańców niewielkiej, bocznej ulicy tuż za granicą Legionowa – rodzinnego miasta autorki. To miejsce w odróżnieniu od szybko zmieniającej się okolicy wciąż zachowało swój wiejski charakter. Autorka zauważa, że kierunek zmian w stronę nowoczesności jest nieunikniony. Tymczasem z czułością i uważnością fotografuje ulice zachowujące dawny charakter, które fascynują ją i pociągają. Próbuje doświadczyć, poznać i zrozumieć ten inny świat. Jak sama pisze: *szukam światła, a widzę mrok*. Z fotografii emanuje bliskość i humanistyczne spojrzenie na bohaterów.

Tomasz Mielech w **Śladach Pamięci** eksploruje miejscowości Górnych Łużyc zapisując swoją wielkoformatową kamerą różne odstony tego pejzażu: wysiedlone wsie, opuszczone budynki, popadające w ruinę domy przystępowe. Patrzy na krajobraz naturalny i kulturowy. Choć są to ujęcia bez ludzi, czujemy, jak pełne są nastrojów i emocji. Ta fotografowana przestrzeń to świadek historii i przeobrażeń tych miejsc. Nadrzędną ideą jest zapis zanikania, przeszłość ma tu niewielką wagę. Mielech fotografując ślady po dawnych mieszkańcach inspiruje nas do myślenia o miejscach, które niebawem przestaną istnieć.

Wāsorë Doroty Raczyńskiej to efekt odwiedzin w kaszubskiej wsi, słynącej z kamiennych kręgów. Autorka jest przy osobach, które obchodzą tam święta solarne, odprawiają rytuały, czczą naturę i poszukują doświadczeń ezoterycznych. Prace, które widzimy są montażami z pogranicza fotografii i grafiki będącymi metaforycznymi reminiscencjami przeżytych i doświadczonych tam momentów, obserwacji i wrażeń. W dalekiej przeszłości były to miejsca spotkań starszyny plemiennej, w których odprawiano zabiegi magiczne, dziś są przestrzenią dla tych, którzy chcą nawiązać kontakt z innym wymiarem rzeczywistości.

Acid Leszka Górskiego dotyka istoty pejzażu w czasie napięcia, zagrożenia i postępującej degradacji środowiska naturalnego. Dla autora współczesny świat jest coraz bardziej skomplikowany, pogrążony w chaosie i coraz bardziej zatruty konfliktami, agresją, populizmem. Pandemia, która zmieniła nasze życie i nawyki, dodatkowo pogłębiła odczucie niepokoju. Dla Górskiego wszystko to tworzy metaforyczny kwas, który rozprzestrzenia się w wielu

miejscach. Z humanistycznym namysłem pyta sam siebie i nas wszystkich czy w tych okolicznościach możemy jeszcze mieć jakąś nadzieję na przyszłość.

W projekcie Marcina Kurana **Terra Innominata** pojawia się, jak pisze autor, *kawałek mitycznego ładu, gdzie zaczyna i kończy się uniwersalna wędrówka po meandrach ludzkiej psychiki, która często wybiera cień na swoje schronienie*. Kuran posługuje się tu techniką wielokrotnej ekspozycji. Poprzez ten zabieg unika w tych kadrach jednoznaczności, niełatwo znaleźć punkt odniesienia. Autor pewnie wie, gdzie naciskał migawkę, ale dla widza nie ma to znaczenia, bo staje naprzeciwko innego, stworzonego przez multiplikację obrazów, zupełnie odrębnego wizualnie świata. Nie są to już pejzaże zapisywane w rzeczywistości – stają się one pretekstem, by pokazywać indywidualne stany ducha.

Wystawa plenerowa **Śloneczka** Pauliny Byczek i Klaudii Kopczyńskiej powstała w pierwszych dniach wojny ukraińsko-rosyjskiej. Autorki, pomagając uchodźcom, bawiły się z ich dziećmi podczas długich, męczących oczekiwań na pomoc, pociąg i tymczasowy nowy dom. Pytały je wtedy o marzenia. Odpowiedzi zapisywane i rysowane na kartkach, samodzielnie lub przy pomocy rodziców, utrwalane były przez autorki projektu aparatem Polaroid. Proste, szczere wyznania dzieci zawierają się pomiędzy *-chcę miłości a -chcę prawdziwe Lamborghini!* W tym projekcie wszystko oddane jest we władanie dzieciom, w wierze, że tylko one mogą zwiększyć świadomość ludzi, uruchomić większą pomoc.

Maciej Bernaś w **Veni, vidi, share** tworzy przestrzenne chmury punktów reprezentujące fizyczne obiekty opierając się na procedurach algorytmicznych. Ze zbiorów zdjęć społeczności Instagrama, które są zdefiniowane przez dodaną, często przypadkowo, lokalizację, tworzy się spotkanie sztuki i nauki w postaci fotogrametrycznych chmur punktów sfotografowanych wokół obiektu. Ten projekt jest efektem kooperacji współczesnej sztuki z maszynami, która wyraża się w splocie cyfrowej logiki i ludzkiego umysłu.

Ostatnią prezentacją tej edycji festiwalu jest **Wystawa przedśmiertna** Karoliny Wojtas. To świat pełnego kolorów eksperymentu i niekończącej się zabawy. Zamiatanie do kiczu i przełamywanie granic absurdu ma swoje źródło w dziecięcych fantazjach i wspomnieniach autorki. Kicz jest jej bliski, bo, jak sama twierdzi, to w nim się wychowała. Dzieciństwo, szkoła, rodzeństwo, nastoletnie miłości, ale i opresyjność, trauma – to tematy, które często przewijają się w jej pracach. Traktuje ona fotografię jak zabawę, a włączenie się odbiorcy w wykreowany przez nią świat wizualnej zabawy sprawi, że będzie się czuła artystką spełnioną.

Tradycyjnie festiwal wspierają wystawy Fotoklubu Opolskiego, FujiFilm Moment Street Photo Awards, Wydziału Sztuki Uniwersytetu Opolskiego oraz pokaz książek fotograficznych z kolekcji Joanny Mielech.

Opisy wszystkich festiwalowych wystaw i wydarzeń dostępne są na stronie offoto.pl.

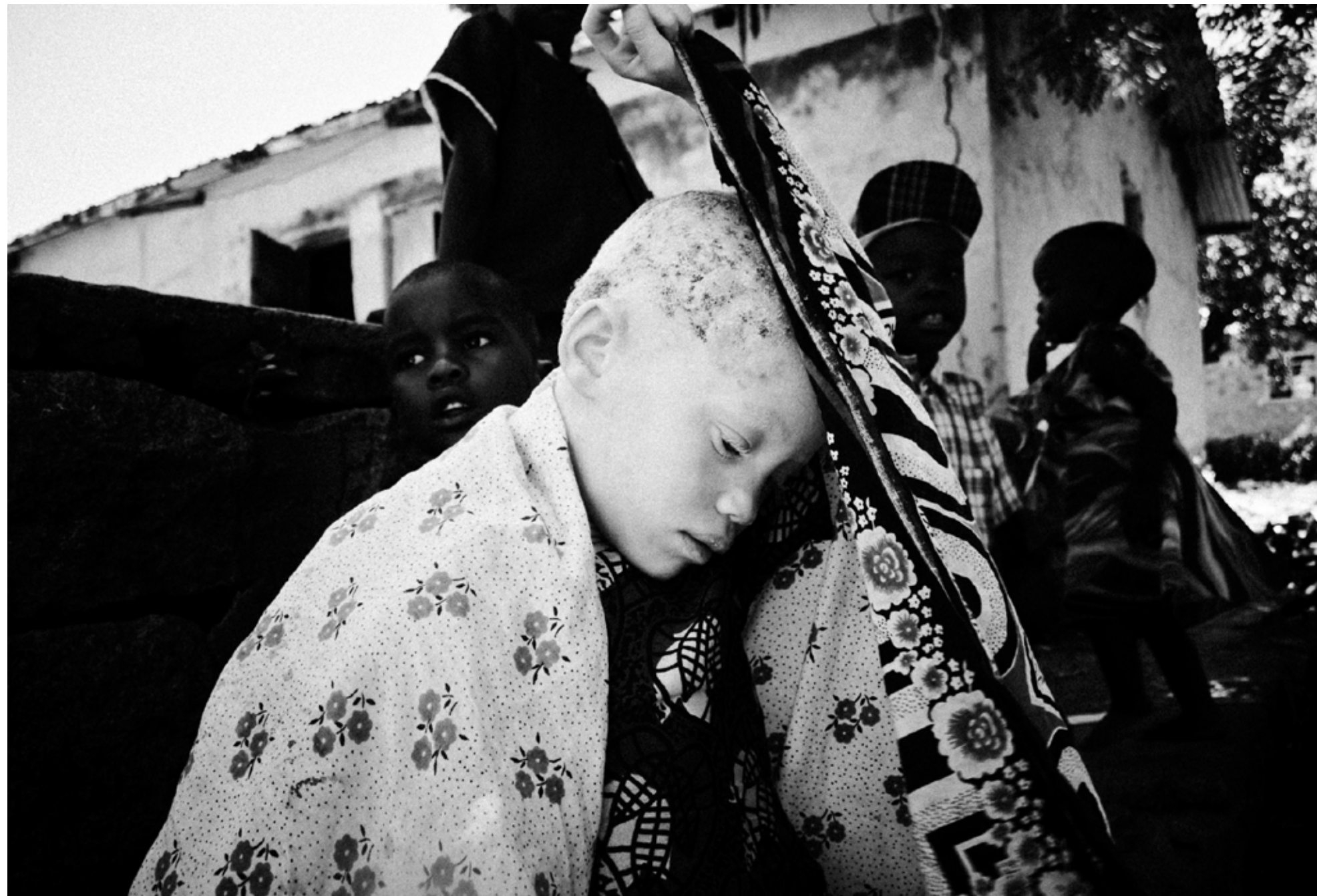
BEHIND THE MASK

Krystian Bielatowicz

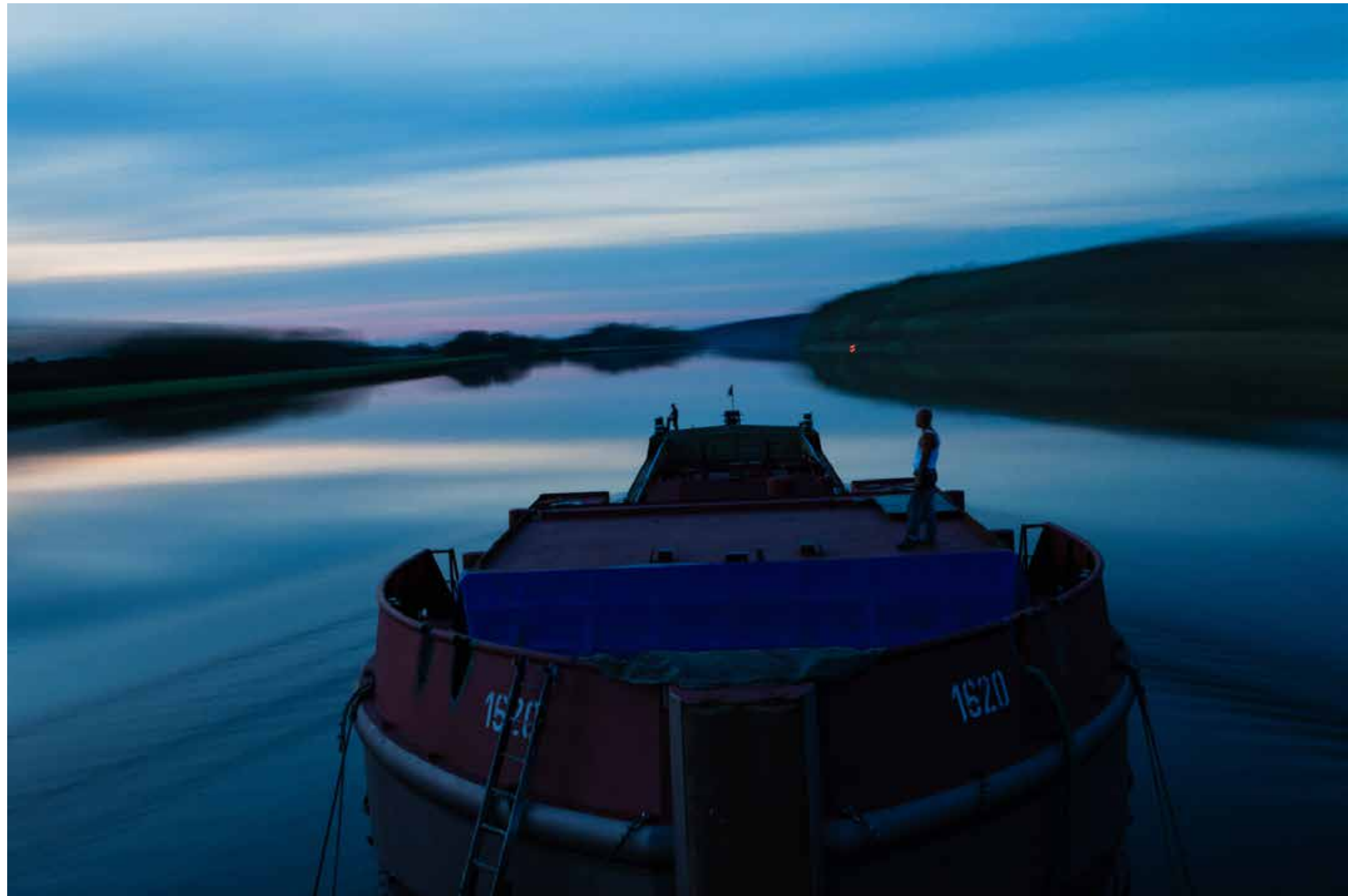
ALBINOSI

Michał Szalast

ODRA

Mikołaj Nowacki

#NOW

kuratorzy: Paweł Bownik, Witek Orski

Maciej Bernaś
Justyna Chrobot
Paweł Giza
Natalia Godek
Patrycja Gotszling
Michalina Kacperak
Monika Łuczak
Magdalena Michalak
Łukasz Pawłowski
Filip Preis
Monika Sałyga
Michał Siarek
Agata Wieczorek
Karolina Wojtas
Tomek Wysocki

Wydarzenie zorganizowane w ramach obchodów 75-lecia Szkoły Filmowej w Łodzi
i 30-lecia Katedry Fotografii

Fundacja Rozwoju
Szkoły Filmowej
w Łodzi

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

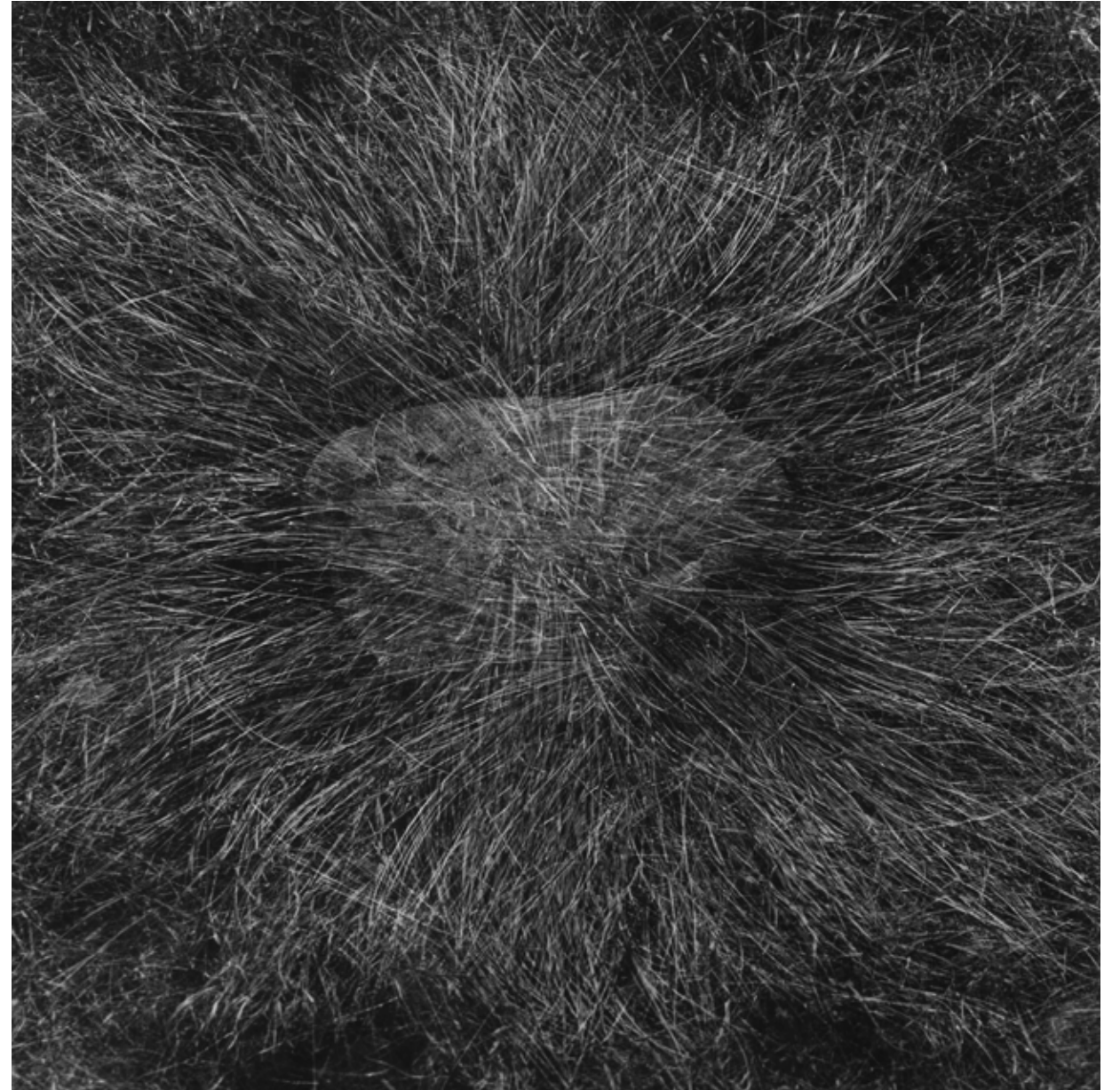
ŚLADAMI PAMIĘCI

Tomasz Mielech

TERRA INNOMINATA

Marcin Kuran

ACID

Leszek Górski

VENI, VIDI, SHARE

Maciej Bernaś

WĄSORĚ

Dorota Raczyńska

WYSTAWA PRZEDŚMIERTNA

Karolina Wojtas

 Galeria Sztuki
Współczesnej

KROK W PRZÓD, KROK W TYŁ

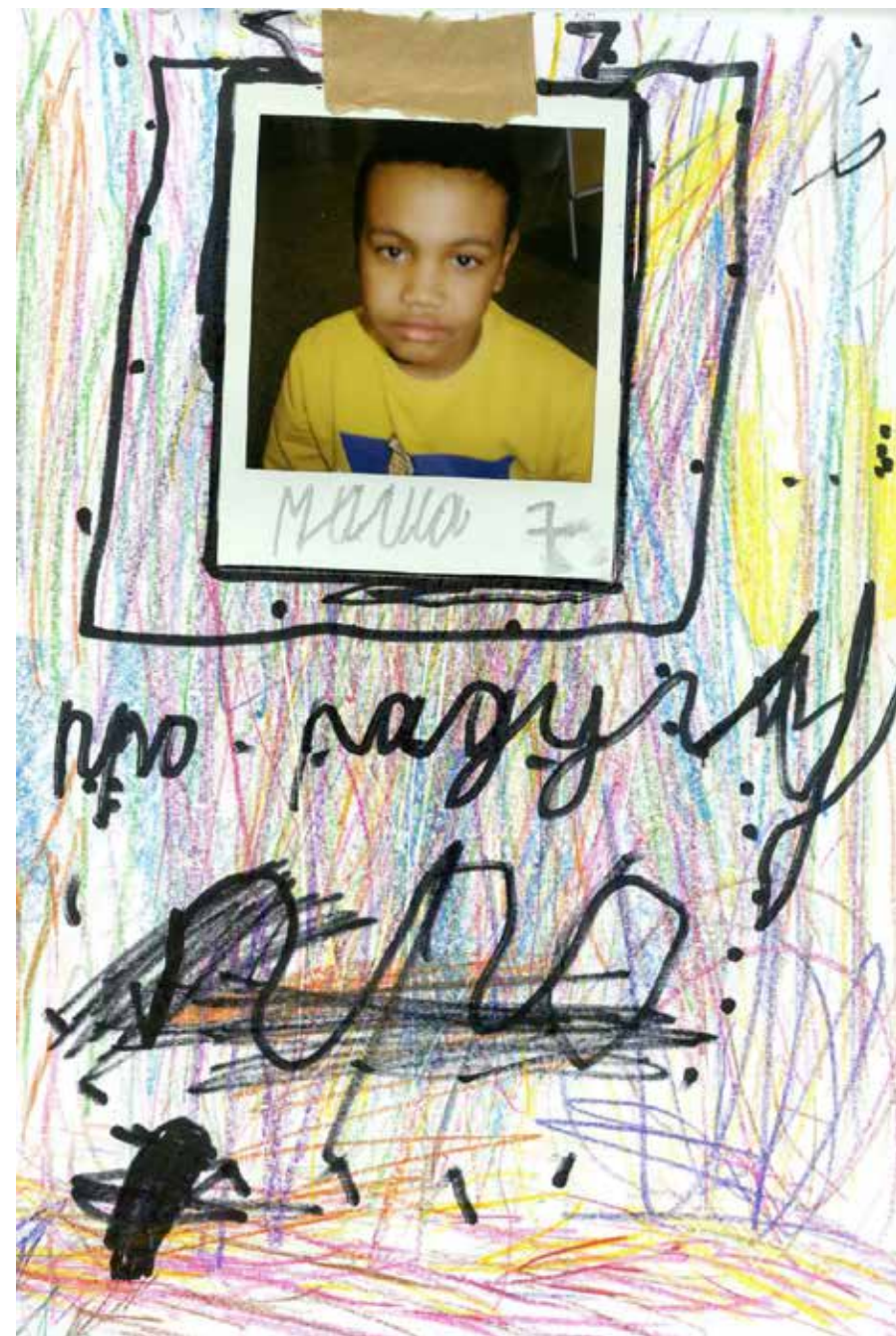
Katarzyna Łoś

laureatka konkursu „Pokaż się”

SŁONECZKA

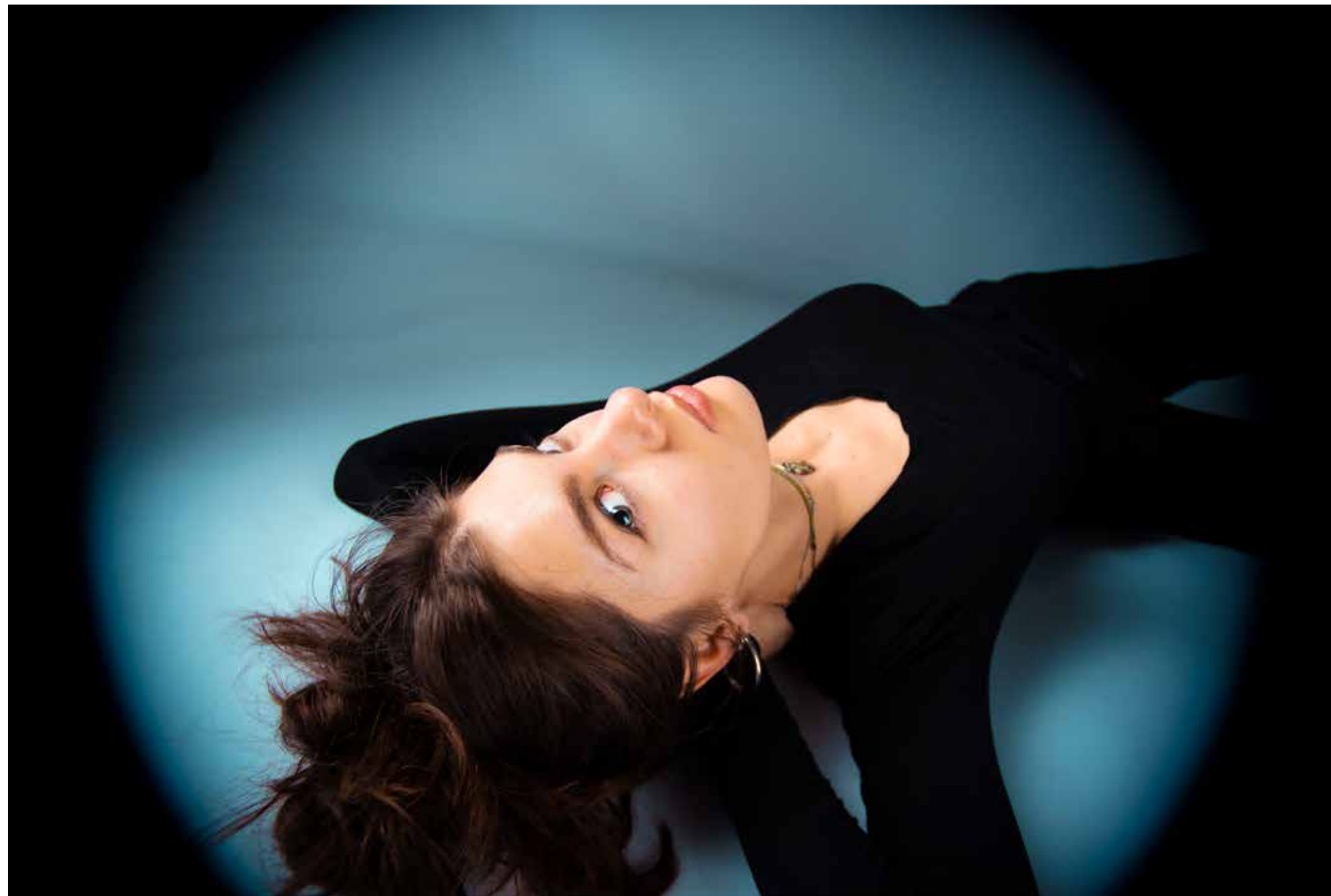
Paulina Byczek i Klaudia Kopczyńska

ECHA

WYDZIAŁ SZTUKI
UNIwersYTETU OPOLSKIEGO

Julia Adamska
Kamil Kamiński
Katerina Karishman
Kamila Kostrzewa
Yuliia Kyrhan
Joanna Krupska
Agnieszka Lis
Wiktoria Marszałek
Sara Nizkiewicz
Aleksandra Pavlenko
Aneta Pikuta
Julia Suszanowicz
Jagoda Szymańska
Roksana Tyczyńska
Barbara Zabawa (autorka
tegorocznej identyfikacji festiwalu)
Aleksandra Żywicka

fot. Aleksandra Pavlenko

ECHA

FOTOKLUB OPOLE

Jacek Baranowski

Damian Drzazga

Paweł Hęciak

Roman Hławacz

Michał Hertmanowski

Grzegorz Hussak

Mirostaw Mokrzycki

Przemysław Nijakowski

Jolanta Smerkowska-Mokrzycka

Aleksandra Szulimowska-Hertmanowska

Jerzy Tomczak

Artur Szyndler

fot. Jacek Baranowski

FUJIFILM

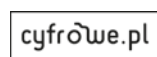
**MOMENT
STREET** 2022
PHOTO AWARDS

CZESTO
CZUWA

1 nagroda / Massimiliano Faralli / Włochy /

Partnerzy

Partnerzy medialni

13 OF
OPOLSKI FESTIWAL
FOTOGRAFII
2023

